

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

**IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI
PRETVORBE I PRIVATIZACIJE**

RIBOMATERIJAL, ZAGREB

Zagreb, ožujak 2002.

S A D R Ź A J

1.	ZAKONSKA REGULATIVA	2
2.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVENOM PODUZEĆU	3
2.1.	Podaci o društvenom poduzeću u vrijeme pretvorbe	3
2.2.	Statusne i ostale promjene	3
2.3.	Trgovačka društva u većinskom vlasništvu Ribomaterijala	4
3.	REVIZIJA POSTUPKA PRETVORBE	5
3.1.	Odluka o pretvorbi poduzeća	5
3.1.1.	Izveštaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske	6
3.1.2.	Program pretvorbe	6
3.1.3.	Razvojni program	6
3.1.4.	Elaborat o procjeni vrijednosti poduzeća	7
3.2.	Potvrda odnosno suglasnost na provedbu pretvorbe	10
4.	PROMJENA VLASNIČKE STRUKTURE	10
4.1.	Prodaja dionica malim dioničarima	10
4.2.	Prodaja dionica bez popusta	11
4.3.	Prodaja dionica iz portfelja Hrvatskog fonda za privatizaciju	
12		
4.4.	Dokapitalizacija	16
5.	VLASNIČKA STRUKTURA I POSLOVNI REZULTATI U VRIJEME OBAVLJANJA REVIZIJE	17
5.1.	Vlasnička struktura u vrijeme obavljanja revizije	17
5.2.	Osnovni podaci iz financijskih izvještaja za poslovne godine nakon pretvorbe	18
5.3.	Stanje imovine i obveza nakon otvaranja stečajnog postupka	
19		
6.	Ocjena provedbe postupaka pretvorbe i privatizacije	20
6.1.	Ocjena postupka pretvorbe	20
6.2.	Ocjena postupaka privatizacije	21
7.	OČITOVANJE ZAKONSKOG PREDSTAVNIKA PRAVNE OSOBE	21

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-03/01-01/72

Urbroj: 613-01-02-02-4

Zagreb, 11. ožujka 2002.

IZVJEŠĆE

**O OBAVLJENOJ REVIZIJI PRETVORBE I PRIVATIZACIJE
DRUŠTVENOG PODUZEĆA RIBOMATERIJAL**

Na temelju odredbi Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 70/93, 48/95 i 105/99 i 44/01) Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije (Narodne novine 44/01) obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća Ribomaterijal, Zagreb.

Postupak revizije obavljen je u razdoblju od 9. srpnja 2001. do 11. ožujka 2002.

Postupak revizije proveden je u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI, revizijskim standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike revizora.

1. ZAKONSKA REGULATIVA

Proces pretvorbe i privatizacije određen je sljedećim zakonima i provedbenim propisima:

- Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 19/91, 45/92, 83/92, 16/93, 94/93, 2/94, 9/95),
- Upute za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 26/91),
- Upute za provedbu članka 20. st. 4. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 18/93),
- Upute za primjenu članka 1. st. 3. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 42/95),
- Uredba o načinu zaštite interesa Republike Hrvatske u postupku pretvorbe društvenog vlasništva u druge oblike vlasništva (Narodne novine 43/90),
- Zakon o privatizaciji (Narodne novine 21/96, 71/97, 73/00),
- Vjerodostojno tumačenje članka 24. Zakona o privatizaciji (Narodne novine 16/98),
- Pravilnik o vrsti dokumenata koje je kupac dionica, udjela, stvari i prava dužan dostaviti Hrvatskom fondu za privatizaciju prilikom sklapanja ugovora o kupnji (Narodne novine 36/96),
- Zakon o Agenciji Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj (Narodne novine 18/90, 47/90, 52/90, 19/91, 29/91),
- Zakon o Hrvatskom fondu za razvoj (Narodne novine 18/90, 42/90, 19/91, 29/91),
- Zakon o Hrvatskom fondu za privatizaciju (Narodne novine 84/92, 70/93, 76/93, 19/94, 52/94, 87/96),
- Pravilnik o uvjetima i načinu zamjene dionica ili udjela (Narodne novine 44/96),
- Pravilnik o prodaji dionica, udjela, stvari i prava javnim prikupljanjem ponuda (Narodne novine 44/96),
- Pravilnik o dodjeli dionica bez naplate (Narodne novine 44/96, 1/97, 137/97, 6/98),
- Uredba o raspolaganju dionicama i udjelima koje je Hrvatski fond za privatizaciju stekao temeljem Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 94/95),
- Zakon o poduzećima (Narodne novine 53/91),
- Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93),
- Zakon o sanaciji određenih poduzeća (Narodne novine 56/95, 87/95, 101/95, 76/97, 81/97, 118/97, 132/97, 26/99, 107/00),
- Zakon o prometu i raspolaganju društvenim kapitalom (Službeni list SFRJ 47/86 46/90),
- Zakon o općem upravnom postupku (Službeni list 47/86 i Narodne novine 53/93),
- Zakon o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavensko komunističke vladavine (Narodne novine 92/96),
- Zakon o sprječavanju pranja novca (Narodne novine 69/97),
- Zakon o postupku preuzimanja dioničkih društava (Narodne novine 124/97), te ostali zakoni i propisi koji uređuju pretvorbu i privatizaciju društvenog kapitala.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVENOM PODUZEĆU

2.1. Podaci o društvenom poduzeću u vrijeme pretvorbe

Naziv društvenog poduzeća u trenutku pretvorbe bio je: Ribomaterijal, trgovačko poduzeće na veliko i malo s.p.o. Zagreb, Tomašićeva 6. Obavljalo je djelatnost trgovine u domaćem i vanjskotrgovinskom prometu.

Poslovanje je obavljano putem 33 maloprodajna mjesta u 19 gradova, dok je veleprodajna djelatnost obavljana putem jednog centralnog skladišta, dvije poslovne jedinice i jednog predstavništva. Na području Republike Hrvatske zastupalo je 15 inozemnih poduzeća.

Društveno poduzeće Ribomaterijal je na dan 31. prosinca 1991. zapošljavalo 332 djelatnika.

2.2. Statusne i ostale promjene

Društveno poduzeće Ribomaterijal je osnovano Odlukom Vlade Narodne Republike Hrvatske 1951.

U registru Okružnog privrednog suda u Zagrebu, 21. veljače 1991., je bilo upisano, kao Ribomaterijal trgovačko poduzeće za promet na veliko i malo s potpunom odgovornošću, registarski broj 1-1644, oznaka i broj rješenja Fi-2423/91-2. Šifra djelatnosti je bila 070129 i matični broj 080027863.

U 1993. proveden je postupak pretvorbe, te je prema Rješenju Trgovačkog suda Zagreb od 18. ožujka 1994. Ribomaterijal upisan u sudski registar kao dioničko društvo, a Rješenje o uskladi sa Zakonom o trgovačkim društvima izdano je 8. siječnja 1996. Upisan je temeljni kapital u iznosu 8.747.470.- HRD protivvrijednost 4.990.000,- DEM, koji je podijeljen na 4 990 dionica pojedinačne nominalne vrijednosti 1.000,- DEM.

Trgovačkim društvom Ribomaterijal d.d. (dalje u tekstu: Ribomaterijal) je do konstituiranja Upravnog odbora upravljao Radnički savjet. Upravni odbor je konstituiran 4. siječnja 1993., odnosno prije izdavanja potvrde o suglasnosti za pretvorbu i to u sastavu Ivan Pihler - imenovan od strane Hrvatske gospodarske komore, Žarko Danilović - imenovan od strane Skupštine Grada Zagreba i Ante Golik - imenovan od strane Republike Hrvatske Ministarstvo trgovine, te Dragutin Pleša i Drago Palatinuš - imenovani od strane Radničkog Savjeta Ribomaterijala.

Ovlaštena osoba za zastupanje Ribomaterijala u trenutku pretvorbe je bio Ivan Novak.

Osnivačka skupština Ribomaterijala održana je 11. ožujka 1994. kada je prihvaćen Statut i izabrani članovi Upravnog odbora u sastavu: Barica Stepinac i Šime Krstić, te izviješćeno da je Hrvatski fond za privatizaciju imenovao u Upravni odbor Stjepana Ledića i Marina Simunića, a Republički fond MIO radnika Hrvatske i Republički fond MIO individualnih poljoprivrednika Hrvatske Ivicu Nikolac.

Također je izabran Nadzorni odbor u sastavu Franjo Hukman, Žarko Danilović i Milica Ivančić.

Po odluci Skupštine od 21. travnja 1995., a Rješenjem Trgovačkog suda od 8. siječnja 1996. u

sudski registar upisano je usklađenje temeljnog kapitala povećanjem glavnice za 1 875 dionica u iznosu 6.750.000,00 kn u vlasništvu ulagača Ayaka & Co d.o.o., Sarajevska 48 Split matični broj 060107382, te temeljni kapital iznosi 24.714.000,00 kn, koji je podijeljen na 6 865 dionica pojedinačne nominalne vrijednosti 3.600,0 kn.

Rješenjem broj VI/IX-St-47/97 od 4. lipnja 1997. Trgovački sud u Zagrebu pokrenuo je prethodni postupak radi utvrđivanja uvjeta za otvaranje stečajnog postupka nad Ribomaterijalom, a Rješenjem od 26. lipnja 1997. otvoren je stečajni postupak. U sudski registar upisana je promjena tvrtke, koja glasi: Ribomaterijal dioničko društvo za trgovinu na veliko i malo - u stečaju matični broj 080027863. Za stečajnog upravitelja imenovan je Željko Kunić.

2.3. Trgovačka društva u većinskom vlasništvu Ribomaterijala

Prema Izvješću o zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna za 1991. sastavljenom od Službe društvenog knjigovodstva, iz svibnja 1992., u tijeku 1991. i 1992., a prije donošenja Odluke o pretvorbi, poduzeće Ribomaterijal osnovalo je sljedeća poduzeća:

- Poduzeće Ribohunt GmbH u Austriji, odlukom Radničkog savjeta od 28. studenoga 1991., kao mješovito poduzeće s tvrtkom Fanzoj GmbH, Ferlach, s osnivačkim ulogom od 500.000,- SCH i to svaki osnivač 50%.

- Poduzeće Ribomaterijal za trgovinu na veliko i malo s.p.o. Sarajevo, Ulica Miće Sokolovića bb, odlukom Radničkog savjeta od 28. studenoga 1991., a koje je registrirano kod Osnovnog suda udruženog rada u Sarajevu, rješenjem broj U/I-368/92. od 22. siječnja 1992.

- Poduzeće Ribomaterijal za promet na veliko i malo, Skopje, Ulica Kuzman Josifovski Pitu bb, odlukom Radničkog savjeta od 16. siječnja 1992., a koje je registrirano kod Okružnog suda u Skopju broj 970/92 od 12. veljače 1992.

- Predstavništvo u Ljubljani, Kresnice 3a, a upis u registar predstavništva hrvatskih poduzeća u inozemstvu pod brojem PR-09/92 od 3. ožujka 1992.

Nakon provedene pretvorbe, prema Izvješću stečajnog upravitelja, Ribomaterijal je 13. srpnja 1994., osnovao trgovačko društvo VAT - Ribomaterijal.

Iz dokumentacije nije razvidna struktura vlasništva, te da li su postojali poslovni odnosi između Ribomaterijala i društava u njegovom vlasništvu, osim trgovačkih društava Ribohunt i VAT - Ribomaterijal. Međutim, s obzirom na nedostatnu dokumentaciju ne može se utvrditi utjecaj poslovnih odnosa Ribomaterijala s navedenim trgovačkim društvima na rezultate poslovanja Ribomaterijala.

Postupak pretvorbe Ribomaterijala započet je 15. svibnja 1992. donošenjem Programa pretvorbe.

3.1. Odluka o pretvorbi poduzeća

Odluku o pretvorbi poduzeća donio je Radnički savjet društvenog poduzeća Ribomaterijal 15. svibnja 1992. (predsjednica Radničkog savjeta Angela Krčum).

Odluka o pretvorbi poduzeća dostavljena je Agenciji Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj 30. lipnja 1992., odnosno u zakonskom roku. Uz odluku su dostavljeni opći podaci o poduzeću, izvješće Službe društvenog knjigovodstva o zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna za 1991., podaci i dokazi o pravu korištenja nekretnina te Elaborat o procjeni vrijednosti poduzeća. Tržišna izvjesnost i Razvojni program poduzeća dostavljeni su 3 mjeseca nakon propisanog roka, odnosno 6. listopada 1992, što nije u skladu s odredbama članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća prema kojima uz odluku o pretvorbi poduzeće dostavlja Agenciji:

- program pretvorbe poduzeća koji sadrži podatke o načinu pretvorbe i pojedinosti kako se ona provodi,
- izvještaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske da je godišnji obračun za proteklu godinu iskazan u skladu s propisima i računovodstvenim standardima,
- podatke o proizvodnim, tehnološko-tehničkim, kadrovskim i organizacijskim mogućnostima poduzeća, tržišnom položaju poduzeća i ocjeni boniteta poduzeća,
- razvojni program poduzeća,
- podatke i dokaze o pravu korištenja nekretnina,
- izvod iz sudskog registra i
- elaborat o procjeni vrijednosti poduzeća.

Odlukom je između ostaloga utvrđeno:

- poduzeće se pretvara u dioničko društvo prodajom dionica društva nastalog pretvorbom, s mogućnošću dokapitalizacije,
- vrijednost poduzeća iznosi 6.385.000,- DEM (893.900.000.- HRD), obveze 4.710.000,- DEM, te procijenjena vrijednost društvenog kapitala 1.675.000,- DEM (234.500.000.- HRD) po tečaju 140.- HRD za 1,- DEM.
- društveni kapital se dijeli na jednake dionice, svaka u nominalnoj vrijednosti 1.000,- DEM,
- ponuđen je poziv svim vjerovnicima da svoja potraživanja pretvore u dionice,
- pravo prvenstva pri kupnji dionica imaju zaposleni i ranije zaposleni djelatnici poduzeća i mogu upisati i kupiti do 50% ukupnih dionica uz pravo na popust, a u slučaju da zaposleni i ranije zaposleni u cijelosti ne iskoriste svoje pravo na upis i kupnju dionica uz popust u visini do 50% to pravo u dijelu koje nije iskorišteno imaju pod istim uvjetima zaposleni u organima državne vlasti.

Uz Odluku o pretvorbi Radnički savjet je donio sljedeće odluke:

- da se poduzeće pretvara u dioničko društvo izdavanjem 1 675 dionica nominalne vrijednosti 1.000,- DEM (15. svibnja 1992.),
- za vođenje svih stručnih poslova oko pripreme i izrade dokumentacije o pretvorbi imenovana je komisija u sastavu Anica Malogorski - predsjednik, te Jadranka Bujas i Andreja Đuras članovi (20. siječnja 1992.),
- koristit će se statički, dinamički i mješoviti pristup procjeni (20. siječnja 1992.),
- vrijednost stanova na kojima pravo raspolaganja i korištenja ima poduzeće ne ulazi u vrijednost poduzeća i predat će se na gospodarenje fondovima u stambenom i komunalnom gospodarstvu (25. veljače 1992.).

3.1.1. Izvještaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske

Izvješće o zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna za 1991. od Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske dostavljeno je 4. svibnja 1992. Utvrđeno je da su iskazana stanja sredstava i njihovih izvora u bilanci stanja za 1991. stvarna stanja, a bilanca uspjeha financijski rezultat poslovanja obračunskog razdoblja od 1. siječnja do 31. prosinca 1991.

3.1.2. Program pretvorbe

Radnički savjet je donio Program pretvorbe 15. svibnja 1992., kojim je utvrđeno da društveni kapital iznosi 1.675.000,- DEM, a dijeli se na jednake dionice u nominalnoj vrijednosti 1.000,- DEM. Također je utvrđeno da će dionice kupiti zaposleni i ranije zaposleni na temelju iskazane volje i to 50% vrijednosti, korištenjem prava na popust i obročnu otplatu, a preostalih 50% u punom procijenjenom iznosu s pravom korištenja povlaštenih cijena i uvjeta prema odredbama članka 33. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

Nadalje je navedeno da na temelju Elaborata o procjeni vrijednosti poduzeća zaposleni i ranije zaposleni mogu upisati 838 dionica s osnovnim popustom od 20% i dodatnim popustom od 1% za svaku godinu radnog staža. Uplata dionica obavljat će se kroz 5 godina i to: 5% u prvoj godini, 10% u drugoj godini, 20% u trećoj godini, 30% u četvrtoj godini i 35% u petoj godini.

3.1.3. Razvojni program

Tržišna izvjesnost i razvojni program dostavljen je Agenciji Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj 6. listopada 1992., odnosno 3 mjeseca nakon roka propisanog odredbama članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, kojima je propisano da se uz Odluku o pretvorbi Agenciji do 30. lipnja 1992. treba između ostalog dostaviti i Razvojni program.

U Razvojnom programu i tržišnoj izvjesnosti osvrće se na ostvarene dobre rezultate u prethodnom razdoblju i krizu u zemlji zbog političke situacije uvjetovane ratom. Navedeno je da nije moguće planirati razvoj, već je cilj zadržati ostvareni obujam usluga iz prethodne godine. Ovim dokumentom nije predložen plan budućeg razvitka u svim elementima aktivnosti poduzeća koji se odnosi na djelatnost, tržište prodaje i nabave, te plan investiranja.

Iako je Odlukom o pretvorbi predviđena dokapitalizacija, Razvojnim programom nije obuhvaćena.

3.1.4. Elaborat o procjeni vrijednosti poduzeća

Elaborat o procjeni vrijednosti poduzeća dostavljen je, prema dokumentaciji Hrvatskog fonda za privatizaciju, Agenciji Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj 30. lipnja 1992. Izrađen je u svibnju 1992. od trgovačkog društva za građevinarstvo i inženjering Div consult slijednik Euroconsult.

Hrvatski fond za privatizaciju i Ribomaterijal nemaju Elaborat o procjeni vrijednosti poduzeća. Cjelovit Elaborat nije dan ni Financijskoj policiji što je utvrđeno zapisnikom o obavljenom nadzoru poslovanja Ribomaterijala od 31. prosinca 1996.

Prema dopisu Agencije Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj-Područni ured Zagreb, jedini primjerak Elaborata dostavljen je 13. siječnja 1993., (5 mjeseci prije izdavanja Potvrde o suglasnosti za pretvorbu društva) Uredu predsjednika Republike Hrvatske (n/r Mladena Čuture).

Prema nalazu Unutarnjeg nadzora Hrvatskog fonda za privatizaciju od 6. ožujka 2001. Elaborat je vraćen na zahtjev Pravne službe-gđe Đurđice Vukovarac 2. studenoga 1996., te direktor Područnog ureda Zagreb smatra da je u navedenom razdoblju došlo do nepotpunosti Elaborata.

U dopisu (požurnici) od 28. listopada 1996. upućenom od potpredsjednice Hrvatskog fonda za privatizaciju Marije Turundić Sektoru općih i pravnih poslova navedeno je da nedostaje Elaborat o procjeni vrijednosti poduzeća, te se traži izrada rekonstrukcije Elaborata za potrebe izdavanja Rješenja o nekretninama koje su ušle u procjenu, jer je to Ribomaterijal tražio više puta i prijeti tužbom.

Područni ured Zagreb - Komisija za utvrđivanje sadržaja izvornika Rješenja o pretvorbi izradila je na temelju raspoložive dokumentacije rekonstrukciju Elaborata i dostavila je 23. siječnja 1997.

Na kolegiju Hrvatskog fonda za privatizaciju održanom 10. listopada 1997. donesen je zaključak da je Područni ured Zagreb, koji je izdao Potvrdu o suglasnosti na pretvorbu Ribomaterijala dužan verificirati stanje u rekonstruiranom Elaboratu.

Komisija za pregled dokumenata u sastavu Dubravka Vukmanović - predsjednica te Željko Hlad i Ljiljana Potkonjak - članovi, 20. veljače 1998., je prihvatila rekonstrukciju Elaborata kao arhivski primjerak Elaborata o pretvorbi društvenog poduzeća, te navela da je u svrhu izdavanja Rješenja o iskazu nekretnina potrebno pribaviti potpune zemljišno knjižne izvratke za 4 lokacije u svrhu cjelovite pravne identifikacije nekretnina.

Usporedni pregled knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti imovine i obveza prema podacima iz rekonstrukcije Elaborata izrađen od Hrvatskog fonda za privatizaciju daje se u tablici broj 1.

--	--	--

Redni broj	Opis	Knjigovodstvena vrijednost siječanj-prosinac 1991.		Procijenjena vrijednost na dan 31. prosinca 1991.	
		u 000 HRD	u DEM	u 000 HRD	u DEM
1	Nematerijalna ulaganja	1.630.-	29.636,-	1.630.-	29.636,-
2	Materijalna ulaganja	79.288.-	1.441.599,-	330.738.-	4.013.422,-
3	Dugoročna financijska ulaganja	21.802.-	396.400,-	5.457.-	99.218,-
4	Zalihe	78.480.-	1.426.909,-	108.773.-	1.977.691,-
5	Kratkoročna potraživanja	118.558.-	2.155.600,-	139.348.-	2.533.600,-
6	Kratkoročna financijska ulaganja (kredit)	19.033.-	346.055,-	19.033.-	346.055,-
7	Ostala kratkoročna potraživanja	2.567.-	46.673,-	882.-	16.036,-
8	Vrijednosni papiri	17.312.-	314.764,-	17.312.-	314.764,-
9	Aktivna vremenska razgraničenja	483.-	8.782,-	483.-	8.782,-
	UKUPNO AKTIVA	339.153.-	6.166.418,-	513.656.-	9.339.203,-
10	Kratkoročne obveze iz poslovanja	168.745.-	3.068.091,-	143.303.-	2.605.509,-
11	Kratkoročne financijske obveze	82.061.-	1.492.018,-	82.061.-	1.492.018,-
12	Ostale kratkoročne obveze	8.246.-	149.927,-	8.246.-	149.927,-
13	Pasivna vremenska razgraničenja	5.545.-	100.818,-	5.545.-	100.818,-
	UKUPNO OBVEZE	264.597.-	4.609.218,-	239.155.-	4.348.272,-
	UKUPNO KAPITAL	74.556.-	1.355.564,-	274.501.-	4.990.931,-*

*ukupna procijenjena vrijednost kapitala zaokružena je na 4.990.000,- DEM.

Knjigovodstveno stanje imovine, obveza i kapitala iskazano u navedenoj rekonstrukciji Elaborata u HRD odgovara stanju iskazanom u bilanci stanja na dan 31. prosinca 1991., dok je stanje

obveza u iznosu 264.597.000.- HRD protuvrijednost 4.810.855,-DEM, a ne kako je iskazano u Elaboratu u iznosu 4.609.218,- DEM. Pozicije imovine kod procjene netočno su zbrojene, odnosno ukupni iznos imovine u HRD je veći od iskazanog za 110.000.000.- HRD i iznosi 623.656.000.- HRD, a ne 513.656.000.- HRD kako je iskazano. Također devizna protuvrijednost materijalnih ulaganja u iznosu 330.738.000.- HRD iznosi 6.013.418,- DEM, a ne 4.013.422.- HRD kako je iskazano.

Podaci u rekonstrukciji Elaborata također nisu u svim slučajevima identični podacima iz zemljišnih knjiga, i Rješenja o iskazu nekretnina.

U prikazu je dan usporedni pregled podataka koji se razlikuju u rekonstrukciji Elaborata i podataka iz zemljišnih knjiga:

	rekonstrukcija Elaborata	zemljišne knjige
- zemljište i put na lokaciji Zagreb, Ogrizovićeve	1 099,00 m ²	3 954,00 m ²
- zemljište na lokaciji Klara	163,67 m ²	16 367,00 m ² .

U vrijednost poduzeća procijenjen je poslovni prostor u Zagrebu Martićeva 14b površine 142,87 m² koji je u vlasništvu Grada Zagreba, za koji je Ribomaterijal u vrijeme procjene imao ugovor o zakupu, dok nije procijenjen poslovni prostor i skladište u Martićevoj 14d površine 166,16 m², koji je po zemljišnim knjigama bio u vlasništvu Ribomaterijala.

Prema naknadno dostavljenoj dokumentaciji od Div consult, ukupna vrijednost nekretnina po lokacijama iznosi 2.842.048,- DEM, dok je u rekonstrukciji Elaborata iskazana u iznosu 3.414.856,- DEM, što je za 572.808,- DEM više.

Procijenjena vrijednost društvenog kapitala u rekonstrukciji Elaborata je za 3.634.436,- DEM veća od knjigovodstvene vrijednosti, koja je 31. prosinca 1991. iznosila 1.355.564,- DEM. Najznačajnije povećanje procijenjene vrijednosti u odnosu na knjigovodstvenu odnosi se na materijalna ulaganja koja su povećana za 2.571.823,- DEM, kratkoročna potraživanja za 378.000,- DEM i zalihe za 550.782,- DEM, dok su obveze iz poslovanja umanjene za 462.582,- DEM.

Rekonstrukcija Elaborata o procijenjenoj vrijednosti ne sadrži dokaze i obrazloženja za pojedine postupke u proceduri procjene, što nije u skladu s odredbama Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, kojima je između ostaloga propisano da je za korištenje bilo koje metode procjene potrebno u Elaboratu o procjeni vrijednosti društvenog kapitala dati obrazloženja o razlozima i pretpostavkama na kojima se procjena temelji.

Dana 31. prosinca 1997. Hrvatski fond za privatizaciju je dostavio Ribomaterijalu Nalaz o kontroli pretvorbe u kojem je utvrđeno da se pretvorba Ribomaterijala, na temelju Zapisnika Financijske policije o izvršenom nadzoru, obavljala u skladu s suglasnosti Hrvatskog fonda za privatizaciju, iako je u Nalazu navedeno da Financijska policija nije izvršila kontrolu procjene društvenog kapitala Ribomaterijala zbog nekompletnog Elaborata o procjeni vrijednosti.

3.2. Potvrda odnosno suglasnost na provedbu pretvorbe

Potvrdu, odnosno suglasnost na provedbu pretvorbe izdao je Hrvatski fond za privatizaciju 23. lipnja 1993. Prije izdavanja potvrde traženi su dopunski podaci i pojašnjenja određenih pozicija Elaborata, stoga suglasnost nije izdana u roku 60 dana kako je propisano odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

Potvrdom je utvrđeno:

- društveni kapital iznosi 8.747.470.000.- HRD, odnosno protuvrijednost 4.990.000,- DEM po tečaju 1.753,- HRD za DEM.
- poduzeće se pretvara u dioničko društvo prodajom dionica osobama iz članka 5. stavak 1. točka 1., 2. i 2.a, odnosno zaposlenima i ranije zaposlenima, te zaposlenima u organima državne vlasti, u iznosu 4.373.735.000.- HRD odnosno protuvrijednosti 2.495.000,- DEM, što čini 50% procijenjene vrijednosti poduzeća.
- preostalih 50% procijenjene vrijednosti poduzeća, te eventualno neprodani dio dionica osobama iz članka 5. stavak 1. točka 1., 2. i 2.a prodaje se u skladu s propisima.
- poduzeće treba Odluku o pretvorbi poduzeća uskladiti s Potvrdom i u roku od 30 dana predati Hrvatskom fondu za privatizaciju pismeni izvještaj koji sadrži podatke o ukupnom broju i vrijednosti dionica odnosno udjela ponuđenih na prodaju i prodanih te popis dioničara.

Dopuna Odluke o pretvorbi poduzeća donesena je na sjednici Upravnog odbora 23. lipnja 1993. istog dana kad i Potvrda o suglasnosti za provođenje pretvorbe. Dopunom je izmijenjena vrijednost kapitala na iznos utvrđen Potvrdom od 8.747.470.000.- HRD u protuvrijednosti 4.990.000,- DEM. Navedeno je da će se ostale točke Odluke o pretvorbi uskladiti sa dobivenom Potvrdom o pretvorbi do upisa u sudski registar.

Dokumentacija o usklađenju ostalih točaka Odluke s Potvrdom nije dostavljena Hrvatskom fondu za privatizaciju.

4. PROMJENA VLASNIČKE STRUKTURE

U skladu s dopunama Odluke o pretvorbi poduzeća i Potvrdom o suglasnosti na provedbu pretvorbe te procijenjenoj vrijednosti poduzeća u iznosu 4.990.000,- DEM prodaja se provela u dva kruga. U prvom krugu prodano je 50% vrijednosti poduzeća u iznosu 4.373.735.000.- HRD, odnosno protuvrijednosti 2.495.000,- DEM osobama određenim člankom 5. stavak 1. točka 1., 2. i 2.a, odnosno zaposlenima, ranije zaposlenima i zaposlenima u organima državne vlasti (dalje u tekstu: mali dioničari). U drugom krugu preostalih 50% vrijednosti poduzeća u iznosu 2.495.000,- DEM ponuđeno je na prodaju javnim prikupljanjem ponuda.

4.1. Prodaja dionica malim dioničarima

Oglas za upis i kupnju 50% dionica koje su imali pravo kupiti mali dioničari uz popust objavljen je u Večernjem listu 26. lipnja 1993. Rok za prikupljanje ponuda bio je do 10. srpnja 1993.

Prema Izvješću o radu Komisije za pretvorbu, imenovane 5. srpnja 1993., prikupljeno je 205 ponuda zaposlenih i ranije zaposlenih od kojih se 7 ponuda odnosi na zaposlene u organima državne vlasti.

Ponuđena vrijednost dionica od 3.949.000,- DEM bila je veća od 50% ukupne vrijednosti dionica danih na prodaju, stoga su Komisija i Upravni odbor poduzeća odredili da se maksimalni iznos vrijednosti dionica koji svaki ponuđač može kupiti proporcionalno smanji sa 20.000,- DEM na 13.000,- DEM.

Četiri ponuđača odustala su od kupnje te je 201 ponuđač upisao 2 495 dionica s popustom u ukupnoj vrijednosti 2.495.000,- DEM.

S kupcima su 16. srpnja 1993. zaključeni ugovori. Od 201 zaključenog ugovora u 198 ugovora je utvrđeno da će kupci ukupno 2 463 upisane dionice otplaćivati obročno, a u 3 ugovora da će se ukupno 32 dionice platiti jednokratno. Svi ugovori zaključeni su u skladu s propisima. Ugovoren je rok otplate od 5 godina u 60 mjesečnih obroka, a revalorizacija neotplaćenih dionica obavlja se istekom svakog dvanaestomjesečnog razdoblja računajući od dana zaključivanja ugovora, u skladu s porastom cijena na malo. Također je ugovoreno da ako kupac ne plati dva obroka uzastopno, ugovor se automatski raskida.

U 1998. s tri kupca zaključeni su dodaci osnovnom ugovoru s produženjem roka otplate na 20 godina u skladu s odredbama članka 33. Zakona o privatizaciji.

Do 23. srpnja 1993. uplaćen je prvi obrok za 2 463 upisane dionice te jednokratno plaćene 32 dionice u ukupnom iznosu 28.203.011.- HRD u korist Hrvatske kreditne banke za obnovu.

Pregledom dokumentacije utvrđeno je da je od ukupno 2 495 upisane dionice obročno otplaćeno 608 dionica, što s 32 jednokratno otplaćene dionice čini 640 dionica ukupne nominalne vrijednosti 640.000,- DEM. Najveći broj dioničara prestao je s ugovorenim otplatama u drugoj polovici 1994., dok su ugovori raskinuti u ožujku 1999. Od zaključenih 201 ugovora u ožujku 1999. raskinuto je 193, a dva ugovora u studenome 1999. jer kupci nisu uredno podmirivali svoje obveze.

Prema odredbama ugovora, ugovore je trebalo raskinuti nakon neplaćanja dva obroka, odnosno koncem 1994.

Od ukupno 1 855 neotplaćenih dionica 1 836 prenijeto je u Hrvatski fond za privatizaciju, 6 dionica otplaćuje jedan dioničar, dok je 13 dionica evidentirano u stanju mirovanja radi sudski neriješenog statusa jednog dioničara.

Pri plaćanju pojedinih obroka, a u skladu s ugovorom i propisima, svakih 12 mjeseci od dana prve uplate tj. 17. lipnja, obavljena je revalorizacija neotkupljenog dijela dionica ili prema indeksu porasta cijena na malo ili prema porastu srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke za DEM, ako je to za kupca bilo povoljnije, što je u skladu sa zakonskim odredbama.

4.2. Prodaja dionica bez popusta

U drugom krugu prodaje Hrvatski fond za privatizaciju je ponudio na prodaju preostalih 50%, odnosno 2 495 dionica u vrijednosti 2.495.000,- DEM putem javnog oglasa u "Vjesniku" 23. listopada 1993.

Prema zapisniku s otvaranja ponuda od 17. studenoga 1993. zaprimljene su dvije ponude i to od poduzeća Fanzoj Ges.m.b.H. Austria (dalje u tekstu Fanzoj) koje je vlasništvo gospodina Hansa Fanzoj koji s Ribomaterijalom ima zajedničko poduzeće Ribohunt i od Marjana Vidovića u ime poduzeća Autozentrum Austria d.o.o. Zagreb.

Komisija za valorizaciju ponuda odbacila je ponudu poduzeća Autozentrum Austria d.o.o. Zagreb jer nije priložena sva tražena ponudbena dokumentacija.

U ponudi Fanzoj za kupnju 2 495 dionica, kupac nudi 2.520.000,- DEM na način da će 15% iznosa odnosno 378.000,- DEM platiti u roku 7 dana, a ostatak iznosa 2.142.000,- DEM uplaćivat će u 48 mjesečnih obroka sve plativo u deviznim obveznicama Republike Hrvatske za obnovu. Upravni odbor Hrvatskog fonda za privatizaciju je na sjednici 19. siječnja 1994. prihvatio ponudu, međutim tvrtka Fanzoj je odustala od ponude. Prema dopisu od 11. veljače 1994. tvrtka Fanzoj obavještava Hrvatski fond za privatizaciju da nije spremna platiti cijenu od 2.520.000,- DEM za kupnju dionica jer dug poduzeća trenutno iznosi 5.500.000,- DEM.

Nakon što je tvrtka Fanzoj odustala od ponude, Upravni odbor Hrvatskog fonda za privatizaciju, je 17. veljače 1994., donio Odluku o prijenosu dionica Ribomaterijala fondovima u omjeru određenom Zakonom, te je vlasnička struktura Ribomaterijala sljedeća:

1. Mali dioničari - 2 495 dionica, što predstavlja 50,0% vrijednosti poduzeća,
2. Hrvatski fond za privatizaciju - 1 663 dionice, što predstavlja 33,3% vrijednosti poduzeća,
3. Republički fond MIO radnika Hrvatske - 582 dionice, što predstavlja 11,7% vrijednosti poduzeća i
4. Republički fond MIO individualnih poljoprivrednika Hrvatske - 250 dionica, što predstavlja 5,0% vrijednosti poduzeća.

4.3. Prodaja dionica iz portfelja Hrvatskog fonda za privatizaciju

Hrvatski fond za privatizaciju je 16. ožujka 1994., oglasio poziv za kupnju 1 663 dionice Ribomaterijala nominalne vrijednosti 1.000,- DEM za jednu dionicu, odnosno ukupno u vrijednosti 1.663.000,- DEM, što čini 33,3% vrijednosti poduzeća. Prema zapisniku komisije s otvaranja ponuda, od 30. ožujka 1994., u roku s potrebnom dokumentacijom pristigla je samo ponuda dr. Roberta Tafre (dalje u tekstu: pojedinačno najveći dioničar), s kojim je 11. travnja 1994. zaključen ugovor broj 3269353/9321 o prodaji dionica Ribomaterijala. Ugovorena je cijena za 1 663 dionice u iznosu 1.663.000,-DEM.

Prvi obrok u visini 20% ugovorene cijene, odnosno 332.600,- DEM kupac se obvezao platiti u roku 7 dana od dana zaključenja ugovora, a 80% ugovorenog iznosa odnosno 1.330.400,- DEM u 9 polugodišnjih obroka po 147.822,22 DEM uz redovnu kamatu od 3% i zateznu od 8% godišnje. Plaćanje je ugovoreno u obveznicama za obnovu Republike Hrvatske. Za osiguranje plaćanja kupac se obvezao u roku 15 dana predati prodavatelju neopozivu bankarsku garanciju u iznosu 1.330.400,- DEM, prvoklasne hrvatske banke prihvatljive za prodavatelja s rokom valjanosti od 30 dana nakon dana određenog za isplatu posljednjeg obroka otplate dionica. U slučaju da kupac ne uplati pojedini obrok u ugovorenom roku prodavatelj ima pravo naplatiti iz bankarske garancije cjelokupni iznos neotplaćene ugovorene cijene. Ako kupac ne preda garanciju u sadržaju i roku, prodavatelj ima pravo raskinuti ugovor.

Za urednu otplatu obveze po ugovoru kupac je dostavio garanciju broj 145/94 Croatia banke d.d. Zagreb, filijala Split u iznosu 1.330.400,- DEM uvećano za ugovorene kamate. Garancijom je određeno da njen korisnik može poduzeti uobičajene mjere naplate potraživanja, te ako kupac iz bilo kojeg razloga ne podmiri obveze iz ugovora, banka će kao garant bezuvjetno i neopozivo, na prvi pismeni poziv prodavatelja podmiriti obvezu iz ugovora umjesto kupca.

Valjanost garancije prestaje po podmirenju cjelokupnog garantiranog iznosa tj. do 30. studenoga 1998., odnosno 30 dana nakon roka određenog za isplatu posljednjeg obroka. Nakon proteka prethodnog roka obveze po garanciji se gase.

Pregledom dokumentacije utvrđeno je da je prvi obrok uplaćen obveznicama za obnovu Republike Hrvatske 28. travnja 1994. čime je u skladu s ugovorom podmiren iznos u protuvrijednosti 332.600,- DEM.

Pojedinačno najveći dioničar se u dva navrata (30. lipnja 1994. i 8. veljače 1995.) obraćao Hrvatskom fondu za privatizaciju s tvrdnjom da zatečeno stanje u Ribomaterijalu nije jednako onom stanju kako mu je prezentirano kod zaključenja ugovora o prodaji. Navodi da dokumentacija dobivena od poduzeća nije bila istinita i stvarna, te traži da se utvrdi stvarno stanje. Nadalje navodi da ne može prihvatiti ugovor o kupnji zaključen s Hrvatskim fondom za privatizaciju, jer stvarno stanje nije onako kako je predočeno Hrvatskom fondu za privatizaciju od Ribomaterijala, a od strane Hrvatskog fonda za privatizaciju dr. Robertu Tafri.

Pojedinačno najveći dioničar i Ribomaterijal u više navrata su Hrvatskom fondu za privatizaciju upućivali zahtjev (i prijetili tužbom) za izdavanje Rješenja o vlasništvu na nekretninama koje su ušle u procijenjenu vrijednost (dopisi od 13. lipnja i 24. studenoga 1995., 16. svibnja, 23. listopada i 10. prosinca 1996., te 13. siječnja 1997.). U dopisima se navodi da im je Rješenje potrebno radi uknjižbe prava vlasništva na procijenjenim nekretninama, a u cilju upravljanja imovinom i dobivanju kredita za daljnje poslovanje.

Rješenje, kojim se utvrđuju nekretnine koje su procijenjene u vrijednost poduzeća u postupku pretvorbe, Hrvatski fond za privatizaciju je izdao 21. lipnja 1999., odnosno 6 godina nakon izdavanja suglasnosti za pretvorbu i 2 godine nakon pokretanja stečajnog postupka nad Ribomaterijalom.

Dopisom upućenim Hrvatskom fondu za privatizaciju, 29. studenoga 1995., pojedinačno najveći dioničar traži odgodu ugovorenog plaćanja, jer je sredstva namijenjena podmirenju ugovorenih obveza angažirao u pokušaj ozdravljenja Ribomaterijala, s obzirom da je zatekao obveze iznosu od 8.000.000,- DEM do 9.000.000,- DEM koje nisu uključene u procjenu kapitala koja se temeljila na financijskim izvještajima sa stanjem na dan 31. prosinca 1991.

Upravni odbor Hrvatskog fonda za privatizaciju odbio je molbu na sjednici održanoj 21. prosinca 1995. te o tome obavijestio dr. Roberta Tafri.

Zbog neplaćanja dospjelih obveza od strane kupca, Hrvatski fond za privatizaciju je upućivao Croatia banci (21. veljače, 8. svibnja i 4. prosinca 1995. te 10. svibnja 1996.) zahtjeve za naplatu garancije na temelju kojih je banka izvršila plaćanje u iznosu 646.512,79 DEM.

Pojedinačno najveći dioničar uputio je Hrvatskom fondu za privatizaciju, Sektoru prodaje 24. svibnja 1996. ponovno molbu za odgodu ugovorenih obveza na vrijeme od jedne ili više godina iz istih razloga kao u prethodnoj molbi. Na sjednici održanoj 5. lipnja 1996. komisija Hrvatskog fonda za privatizaciju je predložila da se dr. Robertu Tafri odobri moratorij na plaćanje ugovorenih obveza u trajanju jedne godine s tim da rok otplate ostaje pet godina. Ovaj prijedlog komisije potvrđen je na 52. sjednici Upravnog odbora Hrvatskog fonda za privatizaciju održanoj 1. srpnja 1996.

Radi navedenoga, s dr. Robertom Tafrom, 1. kolovoza 1996., zaključen je dodatak ugovoru kojim se kupac obvezao da će dospjeli neplaćeni dug zajedno s obračunanom zateznom kamatom platiti u roku 7 dana od zaključenja dodatka ugovoru. Također se obvezao da će nedospjeli dug u iznosu 783.723,51 DEM platiti u tri jednaka obroka svaki po 269.058,81 DEM uplatom u kunama prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan plaćanja. Obroci dospijevaju na naplatu 1. kolovoza 1997., te 1. veljače i 20. travnja 1998.

Za osiguranje podmirenja obveza, kupac se obvezao dostaviti neopozivu bankarsku garanciju prvoklasne hrvatske banke s obvezom plaćanja na prvi poziv u iznosu 807.176,43 DEM s rokom valjanosti do 20. lipnja 1998.

Garancija po dodatku ugovora nije dostavljena Hrvatskom fondu za privatizaciju te je Unutarnji nadzor utvrdio zapisnikom od 6. ožujka 2001. da ostaje na snazi garancija broj 145/94 dostavljena prema osnovnom ugovoru.

Kupac nije podmirio obveze ugovorene dodatkom ugovoru, te je 10. veljače 1998. Hrvatski fond za privatizaciju uputio Croatia banci poziv za plaćanje dospjelih obveza prema izdanoj garanciji broj 145/94 u iznosu 557.521,18 DEM koliko je tada iznosio dospjeli dug. Plaćanje po garanciji nije izvršeno.

Promemorijom sa sastanka održanog 27. svibnja 1998. (na kojem su prisustvovali ispred Hrvatskog fonda za privatizaciju Marija Turudić, Dubravka Vukmanović i Ante Iličić, za Ribomaterijal pojedinačno najveći dioničar i odvjetnik Zlatko Katavić, a za Croatia banku Ivan Grgić) utvrđeno je da postoji zajednički interes za kvalitetno rješenje i okončanje stečajnog postupka koji se vodi nad Ribomaterijalom pri Trgovačkom sudu u Zagrebu i pronađe način za djelomično obeštećenje dr. Roberta Tafre. Dogovoreno je da će se održati sastanak sa stečajnim sucem i stečajnim upraviteljem radi uvida u stečajni postupak sa svrhom određivanja imovine, dugovanja, potraživanja i pravni poslovi na kojima se temelje dugovanja i vrijednost imovine Ribomaterijala. Nadalje je određeno da će Hrvatski fond za privatizaciju izvijestiti Croatia banku da obustavi naplate garancije. Nakon što se održi sastanak sa stečajnim sucem i upraviteljem nastojat će se zaključiti nagodba između Hrvatskog fonda za privatizaciju, dr. Roberta Tafre, a time i Croatia bankom.

Prema usmenom obrazloženju stečajnog upravitelja navedeni sastanak nije održan, a zapisnikom Unutarnjeg nadzora Hrvatskog fonda za privatizaciju od 6. ožujka 2001. utvrđeno je da se nije postupilo u skladu sa zaključcima određenim Promemorijom 27. svibnja 1998., već je Sektor financija Hrvatskog fonda za privatizaciju 9. studenoga 1998. uputio Croatia banci zahtjev za naplatu garancije na iznos cjelokupnog duga od 864.373,10 DEM.

Naplata garancije po ovom pozivu Croatia banka nije izvršila, te je Hrvatski fond za privatizaciju 29. prosinca 1998. uputio Hrvatskoj narodnoj banci Sektoru za kontrolu i analizu banaka obavijest o nepodmirenoj obvezi banke. Dopisom od 19. siječnja 1999. Hrvatska narodna banka obavještava Hrvatski fond za privatizaciju da naplatu po protestiranoj garanciji ne bi bilo uputno izvršiti jer se kod Trgovačkog suda vodi spor od 4. siječnja 1999. kojim pojedinačno najveći dioničar tuži Hrvatski fond za privatizaciju radi poništenja ugovora zaključenog 11. travnja 1994.

Do dana obavljanja revizije (rujan 2001.) dug u iznosu 864.373,10 DEM po garanciji nije naplaćen, a prema evidenciji Hrvatskog fonda za privatizaciju na dan 6. rujna 2001. ukupni dug za nepodmirenu glavnice te obračunane redovne i zatezne kamate iznosi 1.074.492,73 DEM.

Prema dopisima Hrvatskog fonda za privatizaciju od 21. i 22. veljače 2001. upućenih Croatia banci, Hrvatski fond za privatizaciju nema daljnjih potraživanja po garanciji 145/94 prema banci, jer je u postupku zaključenje nagodbe s dr. Robertom Tafra.

Zapisnikom Unutarnjeg nadzora od 6. ožujka 2001. predloženo je Sektoru pravnih poslova, Sektoru financija, Sektoru korporativnog upravljanja i Sektoru privatizacije da u okviru svojih nadležnosti postupe u skladu s Promemorijom od 27. svibnja 1998. u svrhu zaključenja nagodbe između Hrvatskog fonda za privatizaciju i dr. Roberta Tafre, kojom će biti obuhvaćena i Croatia banka.

Dopisom od 21. svibnja 2001. Hrvatski fond za privatizaciju obavještava Croatia banku da stavlja izvan snage prethodna dva dopisa od 21. i 22. veljače 2001. jer između Hrvatskog fonda za privatizaciju i dr. Roberta Tafre nije došlo do zaključenja nagodbe po predmetu Ribomaterijal. Navodi se da dopise nije potpisao predsjednik Hrvatskog fonda za privatizaciju, Hrvoje Vojković, već je umjesto potpisa upotrijebljen njegov faksimil.

Iz dokumentacije nije razvidno zbog čega nije postignuta nagodba, te je li Hrvatski fond za privatizaciju, nakon dopisa od 21. svibnja 2001., uputio zahtjev Croatia banci za naplatu po garanciji.

Dana 8. siječnja 1999. pojedinačno najveći dioničar je podnio tužbu Trgovačkom sudu u Zagrebu protiv Hrvatskog fonda za privatizaciju radi poništenja ugovora o prodaji dionica od 11. travnja 1994., zbog dovođenja u zabludu u pogledu vrijednosti dionica kao izraza vrijednosti temeljnog kapitala društva. U tužbi je između ostaloga navedeno:

- tužitelju su u pregovorima koji su prethodili zaključivanju ugovora o prodaji dionica tužitelja usmeno prezentirani podaci o vrijednosti temeljnog kapitala Ribomaterijala, a za koje se naknadno ispostavilo da ne odgovaraju stvarnom stanju, odnosno vrijednost temeljnog kapitala nije jednaka iznosu iskazanom kod zaključivanja ugovora, o čemu je tužitelj obavijestio tuženika 4. srpnja 1994.
- poduzeće nije vlasnik nekretnina za koje se tvrdilo da su u njegovom vlasništvu, pa je zbog navedenog u poslovanju nailazilo na teškoće koje su konačno rezultirale stečajem,
- tuženik nije tužitelju predao Elaborat o procijenjenoj vrijednosti poduzeća niti nakon brojnih usmenih i pismenih traženja.

S obzirom da je Rješenjem Trgovačkog suda od 1. travnja 1999. utvrđeno da je Trgovački sud nenadležan za navedeni spor, pojedinačno najveći dioničar je 24. lipnja 1999. podnio tužbu Općinskom sudu u Zagrebu radi nadoknade štete.

Dana 17. listopada 2000. tužiteljjev zahtjev je odbijen jer pravno poništenje ugovora prestaje istekom roka od 1 godine od saznanja za razlog postojanosti. Tužitelj je podnio žalbu drugostupanjskom sudu. Postupak nije okončan do dana obavljanja revizije (rujan 2001.).

4.4. Dokapitalizacija

Odlukom o pretvorbi poduzeća predviđena je mogućnost dokapitalizacije Ribomaterijala, međutim nije određen iznos. Prema zapisniku 4. Skupštine dioničara održane 21. travnja 1995. pod točkom 4. dnevnog reda trebala se donijeti odluka o dokapitalizaciji Ribomaterijala. Tekstom odluke o dokapitalizaciji utvrđeno je da se povećava vrijednost poduzeća ali nije naznačeno u kojem iznosu. Jamstvo su robe koje su već stavljene na raspolaganje Ribomaterijalu od strane trgovačkog društva Ayaka & Co (prema Rješenju o upisu u sudski registar direktor trgovačkog društva Ayaka & Co je Petar Tafra).

U obrazloženju zapisnika se navodi da je odluka o dokapitalizaciji donijeta na drugoj sjednici Skupštine održanoj 1994., što nije ušlo u zapisnik, te da je sva trgovačka roba kao vrijednost dokapitalizacije već unijeta u Ribomaterijal od trgovačko društvo Ayaka & Co. Međutim, kod unošenja navedena roba je tretirana kao roba u komisiji.

Stečajni upravitelj dostavio je zapisnik sa iste sjednice Skupštine dioničara prema kojem je donijeta odluka o povećanju temeljnog kapitala Ribomaterijala u iznosu 6.750.000,00 kn, iz čega proizlazi da se upisana glavnica mijenja sa iznosa 17.964.000,00 kn na iznos 24.714.000,00 kn. U zapisniku je navedeno da će se povećanje provesti putem izdavanja 1 875 dionica serije B nominalne vrijednosti 3.600,00 kn po dionici koje u cijelosti preuzima trgovačko društvo Ayaka & Co.

Nadalje je navedeno da se ulog u stvarima sastoji se od trgovačke robe, a cjelokupna dokumentacija o pojedinačnim vrstama robe, količinama i cijenama pohranjena je kod direktora (u to vrijeme direktor je Bruno Koludrović. Ova odluka donijeta je jednoglasno. Prema zapisniku, verificacijska komisija je utvrdila da je na skupštini prisutno oko 70% dioničara i njihovih opunomoćenika, što je dovoljno za donošenje odluke.

Oba predočena zapisnika nisu sastavljena od javnog bilježnika, što nije u skladu s odredbama članka 286. Zakona o trgovačkim društvima, kojima je propisano da se svaka odluka glavne skupštine mora navesti u zapisniku kojega sastavlja javni bilježnik.

Dana 25. rujna 2001. Državnom uredu za reviziju pojedinačno najveći dioničar dostavio je popis primki za isporučenu trgovačku robu od trgovačkog društva Ayaka & Co u ukupnom iznosu 6.810.379,94 kn u svrhu dokapitalizacije Ribomaterijala. Prema popisu, koji nije ovjeren od trgovačkog društva Ayaka & Co, roba je isporučena u razdoblju od 18. travnja do konca 1994. Rekapitulaciju popisa ovjerio je direktor Ribomaterijala Bruno Koludrović.

U financijskim izvještajima za 1994. u bilanci stanja upisani kapital u 1994. iznosio je 15.155.415,00 kn što je za 6.810.379,94 kn veći iznos od iskazanog u 1993. Iz navedenog proizlazi da je povećanje kapitala putem dokapitalizacije provedeno u poslovnim knjigama u 1994.

Iskazano povećanje kapitala utvrđeno na temelju unosa robe u iznosu 6.810.379,94 kn veće je za 60.379,94 kn od iznosa utvrđenog odlukom. Razlika se odnosi na promjenu tečaja od dana unosa robe do dana odluke.

Također je odredbom članaka 176. i 305. Zakona o trgovačkim društvima propisano da se pri povećanju temeljnoga kapitala ulaganjem stvari i prava, u odluci o povećanju temeljnoga kapitala društva moraju navesti predmeti ili prava koje društvo stječe ulaganjem, osoba od koje ih društvo stječe i nominalni iznos dionica. Odluka o navedenom može se donijeti samo ako su ulaganja stvari i prava uredno objavljeni u smislu odredbe članka 280. Zakona. Upiše li se u trgovački registar da je povećan temeljni kapital društva, u skladu s odredbama članka 305. stavak 2. Zakona o trgovačkim društvima, ako se ne postupi na navedeni način, to ne utječe na valjanost povećanja. Dioničar mora uplatiti nominalni iznos dionica, odnosno veći iznos za koji su one izdane.

Odredbama članka 7. Statuta, koji je donesen 27. prosinca 1995., određeno je da temeljni kapital društva nakon provedene dokapitalizacije iznosi 24.714.000,00 kn, što odgovara protuvrijednosti 6.865.000,- DEM. Temeljni kapital društva podijeljen je na 4 990 redovnih dionica serije A, svaka u nominalnoj vrijednosti od 3.600,00 kn i 1 875 redovnih dionica serije B, svaka u nominalnoj vrijednosti 3.600,00 kn.

5. VLASNIČKA STRUKTURA I POSLOVNI REZULTATI U VRIJEME OBAVLJANJA REVIZIJE

5.1. Vlasnička struktura u vrijeme obavljanja revizije

Dana 26. lipnja 1997. nad Ribomaterijalom je otvoren stečajni postupak, koji do dana obavljanja revizije (rujan 2001.) nije okončan.

Prije otvaranja stečajnog postupka vlasnička struktura Ribomaterijala je bila sljedeća:

- mali dioničari 2 495 dionica ili 36,3%,
- trgovačko društvo Ayaka & Co 1 875 dionica ili 27,3%,
- dr. Robert Tafra 1 663 dionice ili 24,2%,
- Republički fond MIO radnika Hrvatske 582 dionice ili 8,5%,
- Republički fond MIO individualnih poljoprivrednika Hrvatske 250 dionica ili 3,7%.

Nakon raskida ugovora s malim dioničarima u 1999. na Hrvatski fond za privatizaciju je prenijeto 1 836 dionica te je vlasnička struktura sljedeća:

- trgovačko društvo Ayaka & Co 1 875 dionica ili 27,3%,
- Hrvatski fond za privatizaciju 1 836 dionica ili 26,7%,
- dr. Robert Tafra 1 663 dionice ili 24,2%,
- mali dioničari 659 dionica ili 9,6%,
- Republički fond MIO radnika Hrvatske 582 dionice ili 8,5%,
- Republički fond MIO individualnih poljoprivrednika Hrvatske 250 dionica ili 3,7%.

5.2. Osnovni podaci iz financijskih izvještaja za poslovne godine nakon pretvorbe

U Ribomaterijalu ne postoji kompletna dokumentacija o poslovanju kao ni financijski izvještaji o poslovanju Ribomaterijala za razdoblje od 1992. do 1997., odnosno od pretvorbe do otvaranja stečajnog postupka, osim zapisnika s Upravnog odbora iz kojeg su razvidni ostvareni rezultati u 1992., bilješke uz financijske izvještaje za 1993. i financijski izvještaj i bilješke uz financijski izvještaj za 1994.

U zapisniku sa sjednice Upravnog odbora održane 21. prosinca 1994. navedeno je da postoji osnovana sumnja kako je netko (nije zaposlenik Ribomaterijala) pokušao uništiti podatke i na taj način prikriti poslovanje iz proteklog razdoblja, te onemogućiti daljnje poslovanje. Navedeno je prijavljeno Ministarstvu unutarnjih poslova.

Prema zapisniku Financijske policije od 31. prosinca 1996., financijski izvještaji za 1995. nisu sastavljeni jer su kompjuteri bili pečaćeni od strane Trgovačkog suda u Zagrebu i predani u lipnju 1996. trgovačkom društvu Eurotrend Rovinj, po čijem je nalogu obavljeno pečaćenje zbog podmirenja obveza.

U Izvješću o gospodarskom položaju dužnika i njegovim uzrocima sastavljenom od stečajnog upravitelja utvrđeno je da su posljednji financijski izvještaji sastavljeni za 1994., što nije u skladu s odredbama Statuta Ribomaterijala i Zakona o računovodstvu.

Statutom Ribomaterijala određeno je da je Uprava dužna osigurati vođenje svih poslovnih knjiga u skladu s propisima. Također je određeno da se nakon isteka svake poslovne godine u zakonskom roku sastavljaju godišnja financijska izvješća i izvješća o promjenama u financijskom položaju koja se uz bilješke dostavljaju na reviziju na temelju čega se sastavlja izvješće. Nakon primitka izvješća o obavljenoj reviziji Uprava bez odlaganja podnosi Nadzornom odboru sve pobrojane izvještaje zajedno s prijedlogom o upotrebi dobitka. Nadzorni odbor podnosi glavnoj Skupštini pisano izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslova. Skupština odlučuje između ostalog o usvajanju godišnjih financijskih izvještaja.

Odredbama članka 14. Zakona o računovodstvu propisana je obveza sastavljanja temeljnih financijskih izvještaja i to bilance, računa dobitka i gubitka, izvještaja o promjenama u financijskom položaju i bilješke uz financijske izvještaje. Odredbama članka 6. Zakona o računovodstvu propisano je, između ostaloga, da se isprave na temelju kojih su podaci uneseni u poslovne knjige čuvaju 5 godina.

Prema zapisniku Upravnog odbora od 9. ožujka 1993. Ribomaterijal je u 1992., odnosno u godini prije obavljene pretvorbe ostvario ukupne prihode u iznosu 1.508.037.148.- HRD, ukupne rashode u iznosu 1.506.859.295,00 kn, te dobit u iznosu 1.177.853.- HRD. Obračun je kao takav prihvaćen od Upravnog odbora.

Prema bilješkama uz financijske izvještaje za 1993. i financijskim izvještajima za 1994. u kojem su iskazani i ostvareni rezultati u 1993., Ribomaterijal je u 1993. (u razdoblju obavljanja pretvorbe) ostvario ukupne prihode u iznosu 10.261.261,00 kn, ukupne rashode u iznosu 29.217.950,00 kn, te gubitak u poslovanju u iznosu 18.956.689,00 kn. Gubitak u iznosu 8.164.067,00 kn pokriven je viškom revalorizacijske rezerve iznad potrebe zaštite kapitala (dobiti na neto monetarnom položaju), tako je nepokriven gubitak financijske godine ostvaren u iznosu 10.792.622,00 kn, što je za 2.447.586,00 kn više od kapitala, odnosno obveze Ribomaterijala sa stanjem na dan 31. prosinca 1993. bile su veće za 2.447.586,00 kn od imovine.

Isti iznos gubitka iznad visine kapitala utvrdio je i stečajni upravitelj u svom Izvješću o gospodarskom položaju dužnika.

Nepokriveni gubitak iz 1993. nije evidentiran u pasivi, već je u ukupnom iznosu evidentiran u aktivi (na poziciji gubitak iznad visine kapitala), te je na taj način pogrešno uvećana vrijednost imovine i izvora za 8.345.036,00 kn. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu, kojima je propisano da temeljni financijski izvještaji moraju pružiti istinit, fer, pouzdan i nepristran pregled imovine, obveza, kapitala, promjene financijskog položaja i dobiti ili gubitka.

U zapisniku sa sjednice Upravnog odbora održane 28. ožujka 1994. navedeno je da Upravni odbor smatra da je Financijski izvještaj koji mu je prezentiran manjkav, te ga ne prihvaća. Zadužen je v.d. direktor Pleša da imenuje komisiju koja će pod njegovim nadzorom u roku 15 dana sastaviti novi financijski izvještaj, sa specifikacijom svih većih dobavljača i kredita s uvjetima pod kojima su ugovoreni. Na sjednici Upravnog odbora održanoj 15. travnja 1994. konstatirano je da komisija, zbog kratkoće vremena, nije završila posao, te je odlučeno da ga završi i dostavi cjelokupno financijsko poslovanje u pisanom obliku. Iz zapisnika Upravnog odbora nije razvidno da li je komisija sastavila financijski izvještaj.

Također nije razvidno je li Uprava obavijestila Skupštinu društva o ostvarenom gubitku, što je trebala učiniti u skladu s odredbom članka 251. Zakona o trgovačkim društvima, kojim je propisano da u slučaju kada gubitak postoji u visini polovine temeljnog kapitala, uprava mora odmah sazvati glavnu skupštinu društva i o tome ju izvijestiti.

U 1994. ostvareni su ukupni prihodi u iznosu 6.511.444,00 kn, ukupni rashodi u iznosu 7.880.681,00 kn, te gubitak u iznosu 1.369.237,00 kn. Račun dioničkog društva blokiran je početkom 1994.

S obzirom da ne postoji cjelovita i vjerodostojna dokumentacija ne može se utvrditi realnost i istinitost iskazanih financijskih rezultata, te pozicija aktive i pasive.

5.3. Stanje imovine i obveza nakon otvaranja stečajnog postupka

Prema Izvješću o gospodarskom položaju Ribomaterijala, sastavljenom od stečajnog upravitelja, žiro račun Ribomaterijala je blokiran 28. siječnja 1994. Navodi da su razlozi lošeg poslovanja, osim činjenice da se nije moglo raspolagati nekretninama jer Hrvatski fond za privatizaciju nije izdao Rješenje o vlasništvu nad nekretninama, nepostojanje rada i reda u poslovanju, te odsustvo upravljačke i računovodstvene kontrole koja bi osigurala nadzor nad poslovanjem u cilju podloge za donošenje odluka.

Prema popisu pojedinih predmeta stečajne mase ukupna stečajna masa procijenjena je u iznosu 20.777.198,31 kn, od čega nekretnine 19.478.981,36 kn, oprema 100.000,00 kn, roba 922.379,02 kn, dionice 25.837,93 kn i stanovi 250.000,00 kn.

U stečajnu masu uključena su sve nekretnine koje su na temelju rekonstrukcije Elaborata ušle u procjenu vrijednosti Ribomaterijala, osim poslovnog prostora u Osijeku površine 113,88 m². Navedeni prostor je, prema usmenom obrazloženju stečajnog upravitelja, Ribomaterijal prodao prije otvaranja stečajnog postupka.

Prema popisu predmeta stečajne mase, u stečajnu masu su uključene, a što je utvrđeno u stečajnom postupku, i nekretnine koje nisu u vlasništvu Ribomaterijala u iznosu 1.425.000,00 kn, tako da procijenjena vrijednost nekretnina koje čine stečajnu masu Ribomaterijala iznosi 18.120.981,36 kn, te ukupna stečajna masa iznosi 19.352.198,31 kn.

Temeljem rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu, nakon održanog ispitnog ročišta, utvrđena su sljedeća prijavljena potraživanja:

- vjerovnici priznati u cijelosti u ukupnom iznosu 16.603.471,74 kn, od čega se na priznato razlučno pravo odnosi 5.174.424,63 kn,
- vjerovnici priznati djelomično u ukupnom iznosu 19.943.576,73 kn, od čega se 11.795.240,00 kn odnosi na djelomično priznato razlučno pravo,
- osporeni su vjerovnici u iznosu 93.890.271,46 kn, od čega vjerovnik za priznanje razlučnog i izlučnog prava u iznosu 14.454.645,16 kn i vjerovnik sa zahtjevom za priznanje samo razlučnog prava u iznosu 5.292.644,70 kn.

6. OCJENA PROVEDBE POSTUPAKA PRETVORBE I PRIVATIZACIJE

Obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća Ribomaterijal.

Revizijom su obuhvaćeni dokumenti, odluke, poslovne knjige, ugovori i akti na temelju kojih je obavljena pretvorba i privatizacija radi provjere je li pretvorba i privatizacija provedena u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, Zakona o privatizaciji i drugih posebnih propisa.

Postupci revizije pretvorbe i privatizacije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI.

6.1. Ocjena postupka pretvorbe

Za pretvorbu društvenog poduzeća Ribomaterijal nije moguće dati ocjenu je li provedena u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, jer u okviru dokumentacije Hrvatskog fonda za privatizaciju i Ribomaterijala nema izvornog Elaborata o procjeni vrijednosti poduzeća. Prema odluci o pretvorbi poduzeća, procijenjena vrijednost poduzeća iznosi 1.675.000,- DEM, a Potvrdom o suglasnosti na provedbu pretvorbe Hrvatskog fonda za privatizaciju iz 1993. i rekonstrukcijom Elaborata, koju je izradio Hrvatski fonda za privatizaciju u 1997., povećana je vrijednost poduzeća za 3.315.000,-DEM i iznosi 4.990.000,- DEM, za što ne postoji vjerodostojna i cjelovita dokumentacija. Razvojni program nije dostavljen Agenciji Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj do 30. lipnja 1992., već 6. listopada 1992., što nije u skladu s odredbama članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

6.2. Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- je dr. Robert Tafra u više navrata obavještavao Hrvatski fond za privatizaciju da je kapital Ribomaterijala manji od utvrđenog kod procjene, te da su kod zaključivanja ugovora o kupnji 33,3% dionica dani podaci o poduzeću koji nisu iskazivali stvarno stanje. Promemorijom sa sastanka održanog u Hrvatskom fondu za privatizaciju 27. svibnja 1998., između ostaloga je utvrđeno da postoji zajednički interes da se pronađe rješenje i način za djelomično obeštećenje dr. Roberta Tafre, te da će se nastojati zaključiti nagodba između Hrvatskog fonda za privatizaciju, dr. Roberta Tafre i Croatia banke, koja je izdala garanciju za osiguranje podmirenja obveza dr. Roberta Tafre.

Nagodba nije postignuta, o čemu je Hrvatski fond za privatizaciju 21. svibnja 2001. obavijestio Croatia banku. Iz postojeće dokumentacije nije razvidno zbog čega nagodba nije postignuta i je li Hrvatski fond za privatizaciju nakon toga dostavio banci zahtjev za naplatu duga, koji uvećan za zatezne kamate iznosi 1.074.492,73 DEM, a što je u skladu s ugovorom trebao učiniti.

- Hrvatski fond za privatizaciju nije na vrijeme izdao rješenje o vlasništvu na nekretninama koje su ušle u procijenjenu vrijednost poduzeća, iako su Ribomaterijal i dr. Robert Tafra u više navrata upućivali zahtjev za izdavanjem rješenja. Rješenje je izdano 21. lipnja 1999., odnosno 6 godina nakon izdavanja potvrde o suglasnosti za provođenje pretvorbe i 2 godine nakon pokretanja stečajnog postupka, što nije u skladu s Uputama za primjenu članka 1. stavka 3. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- U financijskim izvještajima Ribomaterijala za 1993., prije prodaje 1 663 dionice iz portfelja Hrvatskog fonda za privatizaciju u nominalnoj vrijednosti 1.663.000,- DEM (što čini 33,3% kapitala), za ostvareni gubitak u 1993. u iznosu 8.345.036,00 kn nije umanjena vrijednost temeljnog kapitala. Stoga financijski izvještaji ne iskazuju realno i objektivno stanje, što nije u skladu s odredbama članka 14. Zakona o računovodstvu.

- S obzirom na činjenicu da je u 1993. ostvaren gubitak u poslovanju u iznosu većem od temeljnog kapitala dioničkog društva i da je račun društva blokiran od početka 1994., te da je zbog dugotrajne insolventnosti u 1997. pokrenut stečajni postupak, ciljevi privatizacije određeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji, nisu ostvareni.

7. OČITOVANJE ZAKONSKOG PREDSTAVNIKA PRAVNE OSOBE

Zakonski predstavnik se nije očitovao na Izvješće o obavljenoj reviziji pretvorbe i privatizacije.

Prema odredbama članka 7. stavak 3. Zakona o državnoj reviziji na ovo Izvješće zakonski predstavnik može staviti prigovor u roku 8 (osam) dana od dana njegova primitka.

O prigovoru odlučuje glavni državni revizor.

Prigovor se dostavlja Državnom uredu za reviziju, Zagreb, Tkalčićeva 19.

Ovlašteni državni revizori:

Božica Šimović, dipl. oec.

Marija Zuber, dipl. oec.

Katarina Regvar, dipl. oec.

Izvješće uručeno dana: _____

Primitak potvrđuje: _____

(žig i potpis)